

RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU TULUDEKLARATSIOON

(eurodes sendi täpsusega). Periood a

I ÜLDANDMED

1. Maksumaksja isikuandmed

1.1	Eesnimi	Perekonnanimi	1.2	Eesti isikukood või selle puudumisel sünniaeg
------------	---------	---------------	------------	---

1.3	Kas olete Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes soovib kasutada mahaarvamisi Eestis ning kes on saanud Eestis tulu tulumaksuseaduse § 31 ¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustel? Kui JAH , siis palun täitke punktid 1.4–1.6:	JAH
------------	---	------------

1.4	Eesti isikukoodi puudumisel isiku identifitseerimiskood residendiriigis	1.5	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood (täidab Maksu- ja Tolliamet)
------------	---	------------	--

1.6	Kas olete saanud maksustamisperioodil tulu väljaspool Eestit?	JAH*	EI
------------	---	-------------	-----------

*) Andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta näidatakse vormi A tabelis 8.9.

2. Aadress

2.1	Elukoha aadress (koht, kus isik, sealhulgas punktis 1.3 nimetatud isik, deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab)		
	Riik, sihtnumber	Maakond	Vald, asula või linn
	Küla, talu või tänav, maja nr, korteri nr	Telefon	Elektronposti aadress
2.2	Postiaadress (märgitakse juhul, kui postiaadress erineb elukoha aadressist)		
	Riik, sihtnumber	Maakond	Vald, asula või linn
	Küla, talu või tänav, maja nr, korteri nr		

3. Abikaasa (abikaasa andmed märgitakse ühise tuludeklaratsiooni puhul)

3.1	Kas abikaasad esitavad ühise tuludeklaratsiooni?	JAH	EI
------------	--	------------	-----------

3.2	Eesnimi	Perekonnanimi	3.3	Eesti isikukood või selle puudumisel sünniaeg
------------	---------	---------------	------------	---

3.4	Eesti isikukoodi puudumisel abikaasa identifitseerimiskood residendiriigis	3.5	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood (täidab Maksu- ja Tolliamet)
------------	--	------------	--

4. Enammakstud maksu tagastamine*

Tagastamine Eestis asuva panga kontole

4.1	Konto number	4.2	Kontoomaniku ees- ja perekonnanimi
			Kontoomaniku isikukood

Tagastamine väljaspool Eestit asuva panga kontole

4.3	Väljaspool Eestit asuva panga täisnimi
4.4	Panga aadress (asukohariik, sihtnumber, linn, tänav, maja nr)
4.5	Panga SWIFT ehk BIC kood
4.6	Kontoomaniku ees- ja perekonnanimi
4.7	Konto omaniku isikukood
4.8	Konto IBAN kood

*) Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormil A sama pangakonto.

6.2	Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamine*	Märkida „X”, kui ei soovi maksustamisperioodil tekkinud kasu edasi kanda järgmistele maksustamisperioodidele				
Tulu	Maksustamisperioodil tehtud võõrandamisega seotud kulud	Maksustamisperioodil kustutatav eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kasu (tabeli 6.2 lisa veerg 4)	Maksustamisperioodil kustutatavad eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud (tabeli 6.2 lisa veerg 7)	Tulem: veerg 1 – veerg 2 + veerg 3 – veerg 4	Soetamis-maksumus	Järgmistele maksustamisperioodidele edasikantud kasu : veeru 5 – veeru 6 ≥ 0 kantakse tabeli 6.2 lisa veergu 5, või kulud : veeru 5 negatiivne tulem kantakse tabeli 6.2 lisa veergu 8 plussmärgiga
1	2	3	4	5	6	7
		X				

*Kinnisasja katastritunnus raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisel oma kinnistult

6.2 lisa	Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamise kulude või kasu edasikandmine kolmele järgnevale maksustamisperioodile						
Rea nr	Aasta (täidab Maksu- ja Tolliamet)	Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kasu	Maksustamisperioodil kustutatav kasu	Järgmistele maksustamisperioodidele edasikantav kasu	Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud	Maksustamisperioodil kustutatavad kulud	Järgmistele maksustamisperioodidele edasikantavad kulud
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2012	X	X				

6.3	Muu vara võõrandamine				
Vara liik		Soetamis-maksumus	Võõrandamisega seotud kulud	Müügi-/turuhind	Kinnisasja katastritunnus
1		2	3	4	5

6.4	Aktsiaseltsi aktsiakapitali, osahingu või ühistu osakapitali, täis- või usaldusühingu sissemakse vähendamisel, aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või juriidilise isiku likvideerimisel saadud väljamakse Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1				
Väljamakse tegija			Soetamis-maksumus/sissemakse	Väljamakse	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X”)
registrikood		nimi			
1		2		3	4

6.5 I osa. Tulu finantsvaralt						
Konto number või IBAN kood	Kande kuupäev	Konto sissemaksete jäák enne tehingut	Sisse- makse summa	Välja- makse summa	Veerg 5 - veerg 4 - veerg 3:	
					maksustatav summa (positiivne tulem)	edasi kantav summa (negatiivne tulem plussmärgiga või null kantakse järgmise rea veergu 3)
1	2	3	4	5	6	7
Kokku:						X

II osa. Investeerimiskonto ning krediidasutuse andmed

Konto number või IBAN kood	Kui kontot ei kasutata ainult investeerimiskontona, märkida „X”	Krediidasutuse	
		nimi	SWIFT (BIC) kood
1	2	3	4

7.	Muu tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud			
7.1	Muu maksustatav tulu, sealhulgas palk, litsentsitasu või intress, täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus			
Väljamakse tegija või kindlustusandja			Tulu liik	Tulu summa
registri- või isikukood	nimi või ees- ja perekonnanimi	aadress		
1	2	3	4	5
7.2	Osaniku või liikme tulu juriidilise isiku staatust mitteomavas Eesti isikute ühenduses või varakogumis			
Isikute ühendus või varakogum		Osalus või hääleõigus (%)	Maksumaksja osa	
nimi	aadress		kasumist	kinnipeetud või tasutud tulumaksust
1	2	3	4	5
7.3	Üüri- või renditasu ning tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest			
Väljamakse tegija			Tulu liik	Tulu summa
registri- või isikukood	nimi või ees- ja perekonnanimi	aadress		
1	2	3	4	5

8.5	Investeeringisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud tulu						
Kindlustusandja		Riik	Lepingu number	Sõlmimise kuupäev			
registrikood	nimi						
1	2	3	4	5			
		Summa	Rahaühik	Kuupäev			
		6	7	8			
Eelmistel maksustamisperioodidel väljamakstud summad							
Maksustamisperioodil väljamakstud summad							
Lepingujärgselt tasutud kindlustusmaksed							
Maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks							
8.6	Saadud kindlustuspension ning pensionifondist saadud väljamakse						
Väljamakse tegija		Riik	Rahaühik	Eestis rakendatav maksumäär	Väljamakse		Kinnipeetud või tasutud tulumaks
registrikood	nimi				6	8	
		Väljamakse kuupäev		Tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev			
1	2	3	4	5	7	9	
8.7	Osaniku või liikme tulu juriidilise isiku staatust mitteomavas välismaa isikute ühenduses või varakogumis						
Isikute ühendus või varakogum		Riik	Rahaühik	Osalus või hääleõigus (%)	Maksumaksja osa		
nimi	aadress				kasumist	tasutud või kinnipeetud tulumaksust	
1	2	3	4	5	6	7	

8.8	Palk ja muu tasu, juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu, töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu, erisoodustus ning dividend, mida Eestis tulumaksuga ei maksustata. Tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata						
	Isik, kes sai vähemalt 75% oma maksustatavast tulust välisriigis, valib, kas kasutab tulust tehtavatele tabelis 9 näidatud mahaarvamistele:						
krediidimeetodit (välisleping, § 45) või vabastusmeetodit (välisleping, § 13 lg 4, § 18 lg 1¹)							
Väljamakse tegija		Riik	Tulu liik	Väljamakse kuupäev	Rahaühik	Tulu summa	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
registri- või isikukood residentiriigis	nimi või ees- ja perekonnanimi						8
1	2	3	4	5	6	7	9
8.9	Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes vastab § 31¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustele ja soovib kasutada oma mahaarvamiste õigusi Eestis, näitab oma välismaal saadud maksustatava tulu (brutosumma)						
Väljamakse tegija		Riik	Tulu liik	Rahaühik	Tulu summa		
registri- või isikukood residentiriigis	nimi või ees- ja perekonnanimi						
1	2	3	4	5	6		

8.10	Intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud					
Väljamakse tegija			Raha- ühik	Intressi summa	Kinni- peetud tulumaks	Tulumaksu kinnipidamise kuupäev
registrikood	nimi	riik				
1	2	3	4	5	6	7

III MAHAARVAMISED

9.	Maksustamisperioodi tulust tehtavad mahaarvamised					
9.1	Täiendav maksuvaba tulu kahe või enama lapse ülalpidamise korral					
Lapse isikukood		Kuni 17 aasta vanuse lapse (kaasa arvatud) ees- ja perekonnanimi (vanuse järjekorras alates vanemast lapsest)		Lapse maksustatav tulu		
1		2		3		
				X		
9.2	Tasutud eluasemelaenu või eluasemega seotud liisingu intress					
Jrk	Andmed			Laen A	Laen B	Laen C
1	2			3	4	5
1.	Eluaseme omaniku nimi					
2.	Eluaseme omaniku isikukood					
3.	Eluaseme omaniku sugulusaste (abikaasa, vanem, laps), kui leping on sõlmitud enne 2005. aasta 1. jaanuari					
4.	Krediidi- või finantseerimisasutuse nimi					
5.	Krediidi- või finantseerimisasutuse registrikood, välisriigi asutuse puhul SWIFT ehk BIC kood					
6.	Välisriigis asuva krediidi- või finantseerimisasutuse aadress (asukohariik, sihtnumber, linn, tänav, maja nr)					
7.	Laenu- või liisingulepingu number					
8.	Laenu või liisingu kasutamine: eluaseme ostmine, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmine					
9.	Laenuga või liisinguga soetatud eluaseme aadress või eluaseme ehitamise eesmärgil soetatud kinnistu asukoht					
10.	Laenuga või liisinguga soetatud eluaseme kinnistu number või katastritunnus					
11.	Tulumaksusoodustusega sihtotstarbe (eluaseme ostmine, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmine) osakaal laenusummast (%)					
12.	Maksustamisperioodil tasutud eluasemelaenu või liisingu intressi summa					
13.	Sihtotstarbeliselt kasutatud laenule vastav intressi summa: rida 12 x (rida 11 : 100)					
14.	Last üksi kasvatava, lapsehoolduspuhkust kasutanud vanema tasutud (sealhulgas eelmisest maksustamisperioodist edasikantud) intressi summa					
9.3	Tasutud koolituskulu					
Koolitatava		Õppeasutuse			Tasutud summa	
isikukood	ees- ja perekonnanimi	asukohariik	nimi	registreerimisnumber või registrikood		
1	2	3	4	5	6	

9.4	Tehtud kingitused ja annetused					
Tehtud kingituse ja annetuse saaja					Tehtud kingituse ja annetuse summa	
registrikood			nimi			
1			2		3	
9.5	Täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed (välja arvatud pärast 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel elukindlustuskaitse eest tasutud maksed) ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamisel tasutud summa					
Kindlustusandja või pensionifondi valitseja			Kindlustuslepingu		Tasutud kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamiseks tasutud summa	Tööandja tehtud III samba sissemakse maksuvaba osa
registrikood	nimi	asukohariik	number	sõlmimise kuupäev		
1	2	3	4	5	6	7
9.6	Töötuskindlustusmaksed, kohustusliku kogumispensioni maksed					
Väljamakse tegija				Kinnipeetud töötus-kindlustusmaksed	Kinnipeetud või tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed	
registri- või isikukood		nimi				
1		2		3	4	
9.7	Välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed					
Välisriik		Sotsiaalkindlustuse maksu või makse nimetus			Tasutud maksu või makse summa	
1		2			3	

10. Kui soovitakse jätta osa enamakstud tulumaksust oma ettemaksu kontole tulevaste maksukohustuste katteks (märkida eurodes real 1) või jätta kogu enamakstud tulumaksu oma ettemaksu kontole tulevaste maksukohustuste katteks ja enamakstud tulumaksu ei tagastata (rida 2) või jätta enamakstud sotsiaalmaksu tulevaste maksukohustuste katteks (rida 3) või saada maksuhaldurilt täiendavat informatsiooni (read 4–6), tehakse märke vastavale reale:

1. Soovin jätta enamakstud tulumaksust **eurot** tulevaste maksukohustuste katteks.
2. Soovin jätta kogu enamakstud tulumaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks. Seda valikut tehes **tulumaksu ei tagastata** ning ettemaks kantakse tulevaste maksukohustuste katteks.
3. Soovin jätta sotsiaalmaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks (täidab füüsilisest isikust ettevõtja).
4. Soovin juurdemakstava summa kohta elektroonilise maksuteate asemel paberkandjal saadetavat maksuteadet.
5. Soovin saada tagastatava tulumaksu arvel tehtud tasaarvestuste kohta paberkandjal otsust.
6. Soovin saada tagastatava sotsiaalmaksu arvel tehtud tasaarvestuste kohta paberkandjal otsust (täidab füüsilisest isikust ettevõtja).

11. Kinnitan, et minule teadaolevalt on eespool esitatud andmed õiged. Olen teadlik, et ebaõige või ebatäpse informatsiooni esitamine on maksukorralduse seaduse alusel karistatav.

11.1	Maksumaksja allkiri	Kuupäev	11.2	Abikaasa allkiri	Kuupäev
11.3	Maksumaksja esindaja:				
	Ees- ja perekonnanimi	Allkiri	Kuupäev	Telefon	e-post
	Isikukood	Maksumaksja esindamise alus			

Märkused

1. Füüsiline isik on resident, kui tema elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval. Sellel juhul isik on resident Eestisse saabumise päevast. Resident on ka välisriigis viibiv Eesti riigiteenistuja (tulumaksuseaduse § 6). Kui välislepingu alusel määratud residentsus erineb seaduse alusel määratud residentsusest, kohaldatakse välislepingu sätteid.

Tuludeklaratsiooni esitamine

2. Residentist füüsiline isik (edaspidi maksumaksja) esitab tuludeklaratsiooni maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit saadud tulude kohta Maksu- ja Tolliametile maksustamisperioodile järgneva aasta 31. märtsiks, välja arvatud punktis 13 nimetatud juhul. Elektrooniliselt on tuludeklaratsiooni võimalik esitada alates 15. veebruarist.

3. Kui maksumaksja enne maksusumma määramise aegumistähtaaja möödumist avastab, et tema või tema nimel esitatud tuludeklaratsioonis esinevad vead või on andmed puudulikud ning seetõttu on deklareeritud maksusumma väiksem seaduse alusel tasumisele kuuluvast maksusummast, teavitab ta sellest viivitamata Maksu- ja Tolliametit kirjalikult. Maksusumma määramise aegumistähtaeg on kolm aastat. Maksusumma tahtliku tasumata või kinni pidamata jätmise korral on maksusumma määramise aegumistähtaeg kuus aastat. Aegumistähtaeg algab selle maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast, mida ei esitatud või milles esitatud andmete alusel maksusumma valesti arvutati (maksukorralduse seaduse § 98 lõige 1).

4. Residentist füüsiline isik on kohustatud deklareerima välisriigis töötamise eest tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud tingimustel saadud tulu (§ 13 lõiked 1, 1¹ ja 2, § 48) ja § 18 lõikes 1¹ nimetatud välismaa juriidiliselt isikult saadud dividendi või muu kasumieraldise, mida Eestis ei maksustata tulumaksuga, samuti tulu, mida ei maksustata Eestis tulumaksuga tulenevalt välislepingust.

5. Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, esitab tuludeklaratsiooni ainult residentiks oleku ajal saadud tulu kohta ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta. Paragrahvides 23, 23¹, 23², 23³ sätestatud mahaarvamisi võib teha ja §-s 28² sätestatud piirangut võetakse arvesse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

6. Tuludeklaratsiooni esitab maksumaksja, kes omas maksustamisperioodil madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku (tulumaksuseaduse § 10) aktsiaid, osasid, hääli või õigust nimetatud juriidilise isiku kasumile. Osalus madala maksumääraga territooriumil asuvas juriidilises isikus deklareeritakse vormi MM lisas, mis esitatakse Maksu- ja Tolliametile koos vormiga A. Madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu deklareerimisel esitatakse lisaks vormile A ja vormi MM lisale ka vorm MM.

7. Residentist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni võib esitada ka muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (lisaks Euroopa Liidu riikidele ka Island, Liechtenstein ja Norra) (edaspidi *lepinguriik*) residentist füüsiline isik, kes sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis või kui ta sai alla 75% tuludest Eestis ja ta esitab tulu teenimise riigi maksuhalduri kinnituse, et ta pole seal mahaarvamisi teinud (tulumaksuseaduse § 31¹ lõiked 2 ja 3). Kui isikul puudub Eesti Vabariigi isikukood, siis annab registrikoodi Maksu- ja Tolliamet.

8. Tulumaksuseaduse § 31¹ sätestatud mahaarvamiste õigusi kasutav mitteresident deklareerib tulu (brutotulu), mis on maksustatav riigis, kus tulu saadi, või residentiriigis. Saadud tulu tõendamiseks esitab maksumaksja residentiriigi maksuhalduri tõendi. Kui tõendil ei ole näidatud isiku kogu maksustatav tulu, tuleb esitada ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend.

Mitteresidendi Eestis saadud tulu maksustatakse tulumaksuseaduse 5. peatükis sätestatu kohaselt, arvestades riikidevahelistes tulumaksuga topeltmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingutes (edaspidi *maksuleping*) sätestatud maksusoodustuste ja –vabastustega. Isik täidab ka tabeli 8.9 ja näitab andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta. tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi võetakse arvesse proportsionaalselt Eestis maksustatava tulu osakaaluga isiku maksustamisperioodi kogu maksustatavas tulus.

9. Punktid 7 ja 8 kehtivad ka residendist füüsilise isiku või punktis 7 nimetatud isiku abikaasale, kes on muu lepinguriigi resident (täidetakse tuludeklaratsiooni read 3.2–3.5).

10. Maksustamisperioodil ettevõtlustulu (tulumaksuseaduse § 14) saanud maksumaksja deklareerib selle vormil E sõltumata sellest, kas ta on füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud või mitte. Kui maksumaksja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, võib ta vormil E deklareerida ka ettevõtlusega seotud mahaarvamised. Ettevõtlustulu deklareeritakse vormil E, mis esitatakse koos vormiga A Maksu- ja Tolliametile. Füüsilisest isikust ettevõtja esitab tuludeklaratsiooni (vormid A ja E) ka juhul, kui tema maksustamisperioodi maksustatav tulu on väiksem kui maksuvaba tulu või kui maksustatav tulu puudub (tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punkt 1).

11. Füüsilise isiku pankroti korral esitatakse tuludeklaratsioon ühe kuu jooksul alates pankroti väljakuulutamisest. Tulude ja kulude ning tasutud ja kinnipeetud tulumaksu arvestust peetakse eraldi maksustamisperioodi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva osa kohta.

12. Kui maksumaksja sai maksustamisperioodil tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud või kinnipeetud tulumaks on väiksem seaduses ettenähtust, on ta kohustatud esitama tuludeklaratsiooni.

13. Tuludeklaratsiooni ei pea esitama residendist füüsiline isik, kelle tulu ei ületanud tulumaksuseaduse §-s 23 (maksustamisperioodi maksuvaba tulu), §-s 23² (täiendav maksuvaba tulu pensioni korral) ja §-s 23³ (täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise korral) sätestatud maksuvaba tulu määra või kelle maksustamisperioodi tulult on tulumaks kinni peetud ning ei ole vaja täiendavalt tulumaksu tasuda (tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punkt 1).

Olenemata tulumaksuseaduse § 44 lõike 6 punktis 1 sätestatust esitavad tuludeklaratsiooni füüsilisest isikust ettevõtja, § 22 lõikes 6 nimetatud isik või isik, kes on saanud tulu, mida § 13 lõike 4, § 18 lõike 1¹ või välislepingu alusel Eestis ei maksustata, samuti maksustamisperioodil väärtfabereid võõrandanud isik, kes soovib kasutada § 39 lõikes 3 sätestatud õigust, ning füüsiline isik, kes tegi maksustamisperioodi jooksul §-s 17² nimetatud investeerimiskontole sissemakseid või sellelt väljamakseid.

14. Tuludeklaratsioonile kirjutab alla maksukohustuslane või tema esindaja. Piiratud teovõimega isiku (kaasa arvatud alla 18-aastase lapse) eest kirjutab tuludeklaratsioonile alla tema seaduslik esindaja või eestkostja. Volitatud esindaja võib tuludeklaratsioonile alla kirjutada, kui maksumaksja ei ole võimeline tuludeklaratsioonile alla kirjutama haiguse või välismaal viibimise tõttu. Esindaja peab Maksu- ja Tolliametile esitama volitust tõendava dokumendi.

Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni esitamine

15. Residentidest maksumaksjad, kes olid maksustamisperioodi viimase päeva seisuga abielus, võivad esitada ühise tuludeklaratsiooni, arvestades tulumaksuseaduse § 28² lõikeid 2 ja 3.

Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni võib esitada üleelanud abikaasa, kui üks abikaasadest on surnud maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi lõppu, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist.

Ühise tuludeklaratsiooni võib esitada ka juhul, kui üks abikaasa on resident ja teine abikaasa on tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 2 või 3 nimetatud mitteresident või kui mõlemad abikaasad on lepinguriigi residentid, kelle kogutulu vastab § 31¹ lõikes 2 või 3 sätestatud tingimustele.

16. Ühist tuludeklaratsiooni ei saa esitada, kui maksustamisperioodi jooksul on abielu lahutatud või kui üks abikaasa saab 100% maksustatavast tulust välisriigis ja Eestis seda tulu tulumaksuga ei maksustata.

17. Residentidest abikaasad, kes soovivad esitada ühise tuludeklaratsiooni, täidavad tuludeklaratsiooni vormi A eraldi, märgistades tuludeklaratsiooni rea 3.1 lahtri „JAH” tähisega „X”. Abikaasa andmed peab märkima ainult ühise tuludeklaratsiooni puhul.

18. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni esitamisel paber kandjal kirjutavad tuludeklaratsioonile alla maksumaksja ja tema abikaasa, seda ka eraldi täidetud A-vormide puhul.

Kui abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul ühel abikaasal puudub maksustamisperioodil tulu ning tulust tulumaksuseaduse paragrahvide 23¹–28¹ alusel tehtavaid mahaarvamisi ei ole, siis võib esitada ühe vormi A.

19. Ühise tuludeklaratsiooni võib esitada juhul, kui sama maksustamisperioodi kohta ei ole esitatud eraldi tuludeklaratsioone. Kui abikaasad pärast eraldi tuludeklaratsiooni esitamist otsustavad esitada ühise tuludeklaratsiooni, tuleb varem esitatud tuludeklaratsiooni tühistamiseks pöörduda Maksu- ja Tolliameti poole.

20. Abikaasad, kes esitasid ühise tuludeklaratsiooni, vastutavad juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise eest solidaarselt ning nendele väljastatakse ühine maksuteade.

21. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormi A punkti 10 alapunktides 1, 2, 4 ja 5 samad andmed.

Tulumaksu tasumine ja tagastamine

22. Maksu- ja Tolliamet arvutab juurdemakstava maksusumma ning teavitab sellest maksumaksjat Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel. Kirjalikult teavitatakse maksumaksjat, kes ei ole sõlminud e-teenuse lepingut ning maksumaksjat, kes on avaldanud soovi saada teabe paberil.

23. Kui maksumaksja on deklareerinud tulu ettevõtlusest (vorm E) või kasu vara võõrandamisest, on ta kohustatud tasuma maksuteates näidatud summa hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks (tulumaksuseaduse § 46 lõige 4).

24. Maksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui juurdemaksmisele kuuluv maksusumma on väiksem kui 10 eurot.

25. Enammakstud maksusumma tagastab Maksu- ja Tolliamet maksumaksja tuludeklaratsioonil näidatud pangakontole (vormi A rida 4.1).

26. Abikaasade ühise tuludeklaratsiooni puhul näidatakse mõlema maksumaksja tuludeklaratsiooni vormil A sama pangakonto andmed. Kui ühise tuludeklaratsiooni puhul on näidatud erineva pangakonto andmed, tagastab Maksu- ja Tolliamet enammakstud maksusumma esimesena esitatud tuludeklaratsioonil näidatud pangakontole.

Kui pangakonto andmed tuludeklaratsioonis puuduvad, jäetakse enammakstud maksusumma tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

27. Kui maksumaksja taotleb enammakstud maksusumma tagastamist enda välisriigis asuvale pangakontole, siis täidetakse täiendavalt vormi A read 4.3–4.8. Maksukorralduse seaduse § 106 lõike 4 alusel on Maksu- ja Tolliametil õigus tagastatava summa ülekandmise kulud maha arvata tagastatavast summast.

28. Enammakstud maksusumma tagastatakse hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. juuliks.

29. Kui maksumaksja on deklareerinud tulu ettevõtlusest (vorm E) või kasu vara võõrandamisest, tagastatakse enammakstud maksusumma hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks (tulumaksuseaduse § 46 lõige 6).

30. Maksumaksja võib taotleda enammakstud tulumaksu tasaarvestamist oma teiste tasumisele kuuluvate maksusummadega või jätta enammakstud maksusumma oma tulevaste kohustuste katteks.

31. Kui enammakstud maksusumma on väiksem kui 10 eurot, jäetakse enammakstud maksusumma maksumaksja tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

Eeltäidetud tuludeklaratsioon

32. Maksu- ja Tolliamet koostab maksumaksjale eeltäidetud tuludeklaratsiooni ja teeb selle talle kättesaadavaks Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel või Maksu- ja Tolliameti alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.

33. Maksu- ja Tolliamet täidab tema käsutuses olevate andmete alusel maksumaksja maksustamisperioodi eeltäidetud tuludeklaratsiooni, kuhu ta kannab alljärgnevad andmed:

- 1) Eestis saadud tulu;
- 2) maksustamisperioodi maksuvaba tulu (tulumaksuseaduse § 23);
- 3) täiendav maksuvaba tulu pensioni (tulumaksuseaduse § 23²) ja tööõnnetus- või kutsehaigushüvitise korral (tulumaksuseaduse § 23³);
- 4) täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summa (tulumaksuseaduse § 28);
- 5) töandja tehtud töötaja eest tasutud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksete või vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summade maksuvaba osa (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 15);
- 6) kinnipeetud töötuskindlustus- ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 7) tulumaksuseaduse § 57¹ lõikes 5² nimetatud andmed väärtpaberite võõrandamise kohta.

34. Välisriigis saadud tulu ja tulust tehtavaid mahaarvamisi Maksu- ja Tolliamet eeltäidetud tuludeklaratsioonile ei kannab.

35. Maksumaksja on kohustatud eeltäidetud tuludeklaratsioonis näidatud andmed üle kontrollima, vajadusel tegema täiendusi ja parandusi, kui toodud andmed on ebaõiged või puudulikud. Paberikandjal saadud eeltäidetud tuludeklaratsioonil tehtud paranduste juurde peab maksumaksja märkima kuupäeva, millal parandus tehti, ja paranduse allkirjastama. Maksumaksjal on õigus täiendada eeltäidetud tuludeklaratsiooni tulust tehtavate mahaarvamiste osas.

Deklaratsiooni täitmine

Üldandmed

36. Residendist füüsilise isiku maksustamisperiood on kalendriaasta (1. jaanuar—31. detsember). Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, märgib real „periood” kalendriaastal residendiks oleku aja.

37. Elukoha aadressiks märgitakse koht, kus isik deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab. Aadressiandmete juurde märgitakse telefoninumber ja elektronposti aadress, mille kaudu on võimalik isikuga kontakti saada. Lepinguriigi resident, kes on maksustamisperioodil saanud maksustatavat tulu Eestis ja soovib kasutada tulumaksuseaduse § 31¹ sätestatud mahaarvamisi, täidab vormi A punktid 1.3—1.6 ning märgib elukoha aadressi residendiriiigis.

38. Kui vormi A tabelite täitmisel jääb ridu puudu, tuleb tulu või mahaarvamised märkida vastava tabeli lisalehele (vormi A lisa). Lisalehel näitab maksumaksja ära vastava tabeli andmed koos enda nime ja isikukoodiga ning kinnitab andmete õigsust oma allkirjaga.

39. Deklaratsioon täidetakse eurodes sendi täpsusega. Tabelid 8.1, 8.3–8.10 täidetakse eurodes või välisriigi rahühikutes kahe komakoha täpsusega.

Maksustatav tulu

40. Maksustatavaks tuluks loetakse residendist füüsilise isiku maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu.

41. Füüsilise isiku maksustatavaks tuluks ei loeta ega deklareerita tulumaksuseaduse §-de 48–53 alusel maksustatavat erisoodustust, kingitust, annetust, dividendi või muud kasumieraldist. Samuti ei deklareerita tulu, mida tulumaksuseaduse § 12 lõike 3, § 13 lõike 3 (v.a § 13 lõike 3 punkt 15), § 15 lõigete 4 ja 5, § 17 lõike 2, § 19 lõike 3, § 20 lõike 5, § 21 lõigete 1¹, 4 ja 5, § 48 lõike 9 ning § 61 lõigete 7, 11 ja 37 alusel ei maksustata. Samuti ei loeta maksustatavaks tuluks punktis 100 nimetatud tulu.

Eestis saadud tulu

42. **Tabelis 5.1** näidatakse väljamakse tegemise ajal kehtiva määraga (tulumaksuseaduse § 4 lõige 1) maksustatav tulu (brutosummas, enne maksuvaba tulu arvestamist ning tulumaksu, töötuskindlustusmaksu ja kohustusliku kogumispensioni makse kinnipidamist), millelt on tulumaks kinni peetud:

1) palgatulu: kõik rahalised tasud, mida maksti töötajale või avalikule teenistujale, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, avaliku teenistuse seaduse § 46 alusel makstud puhkusetootus, tööandja poolt töötaja eest tasutud tulumaksuseaduse §-s 28 sätestatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad (edaspidi *III samba sissemaksed*), töölepingu lõpetamise korral või teenistusest vabastamise korral saadud hüvitis, kohtu või töövaidluskomisjoni väljamõistetud hüvitis või viivis (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1), muu tasu; stipendium, toetus ja pension, mis on saadud seoses töö- või teenistussuhtega (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3); seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest saadud tasu (sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkt 9), pärast töö- või teenistussuhte lõppemist saadud tasu; tööandjalt lapse sünni puhul saadud toetus, mis ületas 5/12 maksustamisperioodi maksuvabast tulust (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 7); riigieelarvest hüvitatav puhkusetasu; seoses tööõnnetuse või kutsehaigusega saadud hüvitise kogusumma, muu väljamakse seoses töö- või teenistussuhtega; muu palgatulu;

2) ajutise töövõimetuse hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 1) ja haigushüvitis (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1). Maksustamisele ei kuulu ravikindlustuse seaduse § 47 kohaselt makstud täiendav ravimihüvitis ja § 63 kohaselt makstud täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitis;

3) töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1¹), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu;

4) tasu, mida on saanud juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (tulumaksuseaduse § 13 lõige 2), sealhulgas tööandja poolt tehtud III samba sissemaksed; stipendium, toetus ja pension, mis on saadud seoses juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu;

5) stipendium ja toetus; kultuuri-, spordi- ja teaduspreemia; hasartmänguvõit (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2);

Tulumaksuga ei maksustata ega deklareerita seaduse alusel või riigieelarvest saadud stipendiumi, samuti seaduse alusel saadud toetust, välja arvatud stipendium ja toetus, mis saadi seoses ettevõtlusega või töö- või teenistussuhtega. Tulumaksuga ei maksustata ka Vabariigi Valitsuse 20.06.2000. a määrusega nr 196 õppe- ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks antavate stipendiumide tulumaksust vabastamise tingimused kehtestatud nõuetele vastavat stipendiumi.

Rahaline toetus, mis on saadud seoses ettevõtlusega, näidatakse vormil E;

6) vanemahüvitise seaduse alusel saadud vanemahüvitis (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2);

- 7) töötuskindlustuse seaduse alusel saadud hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 2);
- 8) üüri- või renditasu või tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest ning litsentsitasu (tulumaksuseaduse § 16), välja arvatud juhul, kui tasu on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu;
- 9) laenult, väärtpaberilt, liisingult, hoiuselt või muult võlakohustuselt saadud intress. Siia kuulub ka võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse. Maksustamisele ja deklareerimisele ei kuulu lepinguriigi residentist krediidasutuselt või krediidasutuse lepinguriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel hoiuselt saadud intress (tulumaksuseaduse § 17 lõige 2);
- 10) Eesti seaduse alusel saadud pension ja kogumispensionide seaduse alusel saadud kohustuslik kogumispension (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2) enne tulumaksuseaduse §-s 23² sätestatud täiendava maksuvaba tulu mahaarvamist. Siin näidatakse ka kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹). Välisriigis saadud pension deklareeritakse tabelis 8.1;
- 11) väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 2). Täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1) näidatakse tabelis 7.1;
- 12) väljamakse Eestis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule ja osakuomaniku pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1). Väljamakse, mida maksustatakse 10% maksumääraga, näidatakse tabelis 5.2 (tulumaksuseaduse § 21 lõige 3);
- 13) muu tulu, millelt on tulumaks kinni peetud, sealhulgas loovisiku loomeliidult, spordiseaduse §-s 7 nimetatud isiku ning kolmandalt isikult saadud lähetuse päevaraha tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäär ületav osa.

43. Maksustatav tulu, millelt ei ole tulumaks kinni peetud, näidatakse tabelis 7.

44. **Tabelis 5.2** näidatakse 10% maksumääraga maksustatav kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt saadud kindlustushüvitis. Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtlikust pensionifondist saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2, 3 ja 6 ning § 61 lõiked 10, 13 ja 13¹). Väljamaksena ei käsitata üles öeldud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu tagastusväärtust ega vabatahtliku pensionifondi osakute tagasivõtmist tulumaksuseaduse § 21 lõikes 1¹ sätestatud juhul.

45. Vabatahtliku pensionifondi osakute vahetamisel teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu arvestatakse tulumaksuseaduse § 21 lõike 3 punktis 1 nimetatud viieaastast tähtaega vahetamisel tagasivõetud vabatahtliku pensionifondi osakute omandamisest. Vabatahtliku pensionifondi osakute pärimisel arvestatakse nimetatud tähtaega osakute pärija väärtpaberikontole kandmisest arvates.

46. **Tabelis 5.3** näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaksed juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summat ei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3). Iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Kui investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed on eelnevatel või maksustamisperioodil maksumaksja tulust maha arvatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksena (tulumaksuseaduse § 28), maksustatakse väljamaksed tulumaksuseaduse § 21 alusel ja deklareeritakse tabelis 5.1 või 5.2.

47. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud surmajuhtumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ega deklareerita.

48. **Tabelis 6** näidatakse kasu või kahju väärtpaberite ja kasu muu vara võõrandamisest tulumaksuseaduse §-de 15, 17¹, 17², 37, 38, 39 ja § 61 lõike 3 kohaselt.

49. Kasu või kahju vara müügist on müügihinna ja soetamismaksumuse vahe. Kasu või kahju vara vahetamisest on vahetatava vara soetamismaksumuse ning vahetuse teel vastu saadud vara turuhinna vahe. Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata või kahjule juurde liita vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.

50. Soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 38) on:

- 1) vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks maksumaksja tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud. Kulude hulka kuuluvad ka makstud komisjonitasu ja lõiv;
- 2) kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara korral makstud rendi- või väljaostumaksete summa ilma intressita;
- 3) omavalmistatud asja valmistamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude summa. Siin arvestatakse ka eelmistel maksustamisperioodidel tehtud kulutusi (näiteks poolelioleva maja ehituskulu);
- 4) mitterahalise sissemaksega omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) soetamismaksumus on võrdne mitterahaliseks sissemakseks olnud vara soetamismaksumusega. Soetamismaksumusele arvatakse juurde tehtud täiendavad sissemaksed ja sellest arvatakse maha saadud väljamaksed;
- 5) kui vara müügihingul kohustusega või õigusega osta see vara tagasi kindlaksmääratud tähtajal ja kindlaksmääratud hinnaga (repotehing) on vara tagasiostuhind kõrgem selle müügihinnast, loetakse tagasiostetud vara soetamismaksumuseks repotehingu käigus müüdud vara müügihind.
- 6) äriühingute või mittetulundusühingute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) puhul ühineva, ühendatava, jaguneva või ümberkujundatava ühingu osaluse soetamismaksumus, millele on lisatud tehtud juurdemaksed ning maha arvatud saadud väljamaksed;
- 7) lepinguriigi investeerimisfondi osakute vahetamisel teise sama fondivalitseja valitsetava fondi osakute vastu investeerimisfondide seaduse §-des 153 ja 154 sätestatud korras omandatud osakute puhul vahetuse käigus võõrandatud investeerimisfondi osakute soetamismaksumus.

51. Kui varal puudub soetamismaksumus ning vara võõrandamisest saadud tulu ei ole tulumaksuseaduse kohaselt tulumaksuvaba, kuulub vara võõrandamisest saadud kasu maksustamisele kogu ulatuses. Kingituse, annetuse, erisoodustusena või kasumieraldisena saadud ja tulumaksuseaduse §-de 48–50 alusel või välisriigis maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.

52. Kui mitterahaliseks sissemakseks olnud asja või varalise õiguse soetamismaksumus on eelnevalt maha arvatud füüsilise isiku ettevõtlustulust ja seda ei ole tulumaksuga maksustatud isiklikku tarbimisse võetud varana, loetakse osaluse soetamismaksumuseks null.

53. Soetamismaksumuse hulka ei loeta vara haldamise kulusid.

54. Tulumaksuga ei maksustata (tulumaksuseaduse § 15 lõige 4):

- 1) vastuvõetud pärandvara;
- 2) omandireformi käigus tagastatud vara;
- 3) sundvõõranditasu ja hüvitsi sundvõõrandamisel, samuti riigile või kohaliku omavalitsuse üksusele kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud eesmärgil kinnisasja sundvõõrandamismenetlusega võõrandamisel saadud kasu juhul, kui võõrandamistehingule eelnevalt olid täidetud kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lõikes 4 sätestatud nõuded;
- 4) tulu isiklikus tarbimises oleva vallasasja võõrandamisest;
- 5) tulu omandireformi käigus tagastatud maa võõrandamisest;
- 6) tulu, mida rahvakapitali obligatsiooni arvestuskaardi saanud isik on saanud talle väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
- 7) tulu, mida põllumajandusreformi õigustatud subjekt on saanud talle väljaantud tööosaku müügist;

- 8) tulu, mida omandireformi õigustatud subjekt on saanud talle õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimise korralduse alusel väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
- 9) omandireformi õigustatud subjektile makstud kompensatsiooni õigusvastaselt võõrandatud vara eest, samuti talle välja antud, kuid kasutamata jäänud erastamisväärtpaberite eest makstud hüvitist;
- 10) tulu osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) vahetamisest äriühingute või mittetulundusühistute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus;
- 11) tulu äriühingus osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) suurendamisest või omandamisest mitterahalise sissemaks teel;
- 12) tulu lepinguriigi investeerimisfondi osakute vahetamisest investeerimisfondide seaduse §-des 153 ja 154 sätestatud korras.

55. **Tabelis 6.1** näidatakse võõrandatud väärtpaberite (aktsia, osa, osak, võlakiri, obligatsioon, optsoon, futuur, forward jmt) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaberite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud. Maksustamisperioodil investeerimiskonto vahenditest soetatud finantsvara deklareeritakse tabelis 6.5.

56. Tabelis 6.1 märgib Maksu- ja Tolliamet eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud, väärtpaberite võõrandamisest nii Eestis kui ka välismaal saadud kahju. Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgitakse ka siis, kui maksumaksja ei ole maksustamisperioodil väärtpaberitehinguid teinud, kuid tal on varasematest perioodidest edasikantud kahju.

57. Tabelis 6.1 deklareerib maksumaksja tulumaksuseaduse § 37 lõike 1 kohaselt võõrandatud väärtpaberite tehinguandmed. Maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust arvatakse maha samal maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest samal maksustamisperioodil ja varem saadud kahju (tulumaksuseaduse § 39), välja arvatud juhul, kui kahju on deklareeritud investeerimiskonto 2011. aasta sissemaksena.

58. Erineva hinnaga ja erineval ajal soetatud samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse arvestamisel tuleb järjepidevalt lähtuda ühest alljärgnevatest meetoditest:

- 1) FIFO meetod – võõrandamine toimub sisseostu järjekorras või
- 2) kaalutud keskmise meetod – ühe võõrandatud väärtpaberi soetamismaksumus leitakse võõrandamise hetkeks olemasolevate samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse summa jagamisel nende arvuga.

59. Maksustamisperioodil samanimeliste väärtpaberite (näiteks panga lihtaktsiad) võõrandamise tehingute andmed (soetamismaksumus, võõrandamisega seotud kulud ja müügihind või turuhind) on tuludeklaratsioonis lubatud näidata koondsummadena.

60. Kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ületab kasu, siis kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.

61. Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 8 tähis „X”.

62. Dividendi saamise õigust andva väärtpaberi võõrandamisest saadud kahju ei arvata maha muude väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust, kui see väärtpaber omandati 30 päeva enne dividendiõiguslike isikute määramise kuupäeva ja võõrandati dividendiõiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast eelnimetatud kuupäeva. Kui väärtpaberitehing vastab eelnimetatud tunnustele, märgitakse veergu 9 tähis „X”.

63. Riigi välja antud, pärandina või abikaasalt, vanemalt või lapselt saadud erastamisväärtpaberite eest soetatud vara soetamismaksumus on erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteeritud keskmine müügihind vara soetamise päeval. Enne erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteerimise alustamist soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite keskmine kohalik müügihind vara soetamise päeval (tulumaksuseaduse § 38 lõige 4).

64. **Tabelis 6.2** näidatakse kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu, millest arvatakse maha soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud. Võõrandamisega seotud kuludeks loetakse ka metsa majandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud. Metsa majandamisega seotud kulude mahaarvamine on lubatud, kui tegemist on metsa majandamisega metsaseaduse § 16 tähenduses ning metsaomanik on metsaseaduses sätestatud juhul esitanud metsa majandamise tegevuse kohta Keskkonnaametile metsateatise ning Keskkonnaamet on lubanud teatises kavandatud tegevuse (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

65. Maksumaksjal on õigus kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamise tulu saamise aastast arvates kuni kolme aasta jooksul tehtud metsa majandamise kulusid võõrandamistulust maha arvata. Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu võib edasi kanda kuni kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 10). Kasu edasikandmisel arvutatakse juurdemaksmisele kuuluv maksumus hiljemalt raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu saamise kalendriaastale järgneva kolmanda aasta eest esitatud tuludeklaratsiooni alusel.

Tabeli 6.2 lisa täidetakse, kui soovitakse raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamise kulud või kasu edasi kanda kolmele järgnevale maksustamisperioodile.

66. **Tabelis 6.3** näidatakse sellise võõrandatud vara (muuhulgas kinnis- või vallasasja, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemakse, ühistule makstud osamaksu, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertspandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha või muu varalise õiguse) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu deklareerimisele tabelites 6.1, 6.2, 6.4 või 6.5.

67. Tulumaksuga ei maksustata kinnisasja või elamuühistu osamaksu või hooneühistu liikmesuse võõrandamisest saadud kasu (tulumaksuseaduse § 15 lõige 5), kui:

- 1) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum, mida maksumaksja kuni võõrandamiseni kasutas oma elukohana või
- 2) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning kinnisasi on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise teel või
- 3) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning nimetatud eluruum ja selle juurde kuuluv maa on läinud maksumaksja omandisse ostueesõigusega erastamise teel ning kinnistu suurus ei ületa 2 hektarit või
- 4) suvila või aiamaa vallasasjana või kinnisasja olulise osana on maksumaksja omandis olnud üle kahe aasta ning kinnistu suurus ei ületa 0,25 hektarit või
- 5) ehitis või korter kui vallasasi on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise või ostueesõigusega erastamise teel või
- 6) maksumaksja kasutas elamu- või hooneühistule kuuluvas elamus asuvat korterit kuni võõrandamiseni oma elukohana.

Kui maksuvabastuse aluseks on eluruumi kasutamine maksumaksja elukohana, ei rakendata maksuvabastust rohkem kui ühe võõrandamise suhtes kahe aasta jooksul. Kui kinnisasja, ehitist või korterit kasutati samaaegselt selle elukohana kasutamisega ka muul otstarbel, rakendatakse maksuvabastust proportsionaalselt elukohana ja muul otstarbel kasutatud ruumide pindala suhtele.

68. **Tabelis 6.4** näidatakse aktsiaseltsi aktsiakapitali, osühingu või ühistu osakapitali või täis- või usaldusühingu sissemakse vähendamisel ning aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või

tagastamisel või muul juhul omakapitalist saadud väljamakse osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses ja § 61 lõikes 34 sätestatud. Tabeli 6.4 veerus 3 näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

Tabelis 6.4 näidatakse juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotise osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses ja § 61 lõikes 34 sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3).

Kahju, mis tekkis tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tehingust, mis on tehtud maksumaksjaga seotud isikuga (tulumaksuseaduse § 8) või §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 5 tähis „X”.

69. Kui saadud kahju ületab kasu, siis käsitatakse seda kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ning kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.

70. **Tabelis 6.5** näidatakse tulumaksuseaduse §-s 17¹ sätestatud finantsvaralt saadud kasu või tulu korral tekkiv maksukohustus, mida võib §-s 17² sätestatud tingimuste täitmisel edasi lükata. Maksukohustuse edasilükkamiseks tuleb finantsvara soetada krediidasutuses või krediidasutuse püsivas tegevuskohas avatud rahakontol (edaspidi *investeerimiskonto*) oleva raha eest. Finantsvaralt saadud tulu kantakse viivitamatult investeerimiskontole. Investeerimiskontode arvule piiranguid ei seata.

Tabelis 6.5 deklareeritakse kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksed ja nendelt tehtud väljamaksed tehingu toimumise hetkel. Siin ei deklareerita tabelites 5.3, 6.1, 6.4, 8.2, 8.4, 8.5 deklareeritud finantsvaralt saadud kasu või tulu.

Investeerimiskontolt väljamakse tegemisel maksustatakse summa, mille võrra kõikidelt investeerimiskontodelt tehtud väljamaksed ületavad selle väljamakse järgselt kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksete jääki.

Investeerimiskonto väljamaksena käsitatakse kõiki investeerimiskontolt tehtud kandeid, välja arvatud finantsvara soetamiseks tehtud kanded. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeerimiskontole. Väljamaksena ei käsitata sama maksumaksja teisele investeerimiskontole kantud raha (kontosisene tehing).

Tabeli 6.5 osas I deklareeritakse maksustamisperioodil investeerimiskontole tehtud sissemaksete ja väljamaksete summad ja osas II näidatakse kõikide investeerimiskontode ja krediidasutuste andmed, kus kontod on avatud.

Osa I veerus 1 näidatakse selle investeerimiskonto number või IBAN kood, millelt on väljamakse või millele on sissemakse tehtud ja veerus 2 näidatakse kande tegemise või tehingu kuupäev.

Veerus 3 näidatakse investeerimiskonto sissemaksete jääk enne iga sisse- või väljamakset. Siin näidatakse eelmise rea veerust 7 üle kantud summa plussmärgiga.

Veerus 4 näidatakse investeerimiskontole tehtud sissemaksed, välja arvatud summa, mis saadi finantsvara võõrandamisest või mis kanti üle teiselt investeerimiskontolt. Kui investeerimiskontona võetakse kasutusele olemasolev rahakonto, siis käsitatakse sellel kontol olevat raha jääki investeerimiskonto sissemaksena. Sissemaksena käsitatakse ka finantsvara soetamise või võõrandamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulusid, välja arvatud kulud, mis on tehtud sissemakse arvel (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 6–8). Sissemaksena käsitatakse ka tulumaksuseaduse §-s 17¹ nimetatud tulu, kui see on tulumaksuga maksustatud.

Veerus 5 näidatakse investeerimiskontolt tehtud väljamaksed, välja arvatud summa, mille eest soetati finantsvara või mis kantakse üle teisele investeerimiskontole. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamatult investeerimiskontole tulumaksuseaduse § 17² lõiked 5, 9–13).

Iga sissemakse ja väljamakse tuleb kajastada eraldi real kas veerus 4 või veerus 5. Kui üks nendest veergudest on täidetud, siis teine jäetakse tühjaks. Sama kuupäeva sissemakse ja väljamakse tehingud näidatakse eraldi ridadel.

Veerus 6 arvutatakse maksustatav summa: investeerimiskontolt tehtud väljamakse summat vähendatakse investeerimiskonto jäägi võrra. Maksustatav summa arvutatakse iga väljamakse järgselt.

Veerus 7 arvutatakse investeerimiskonto jääk, kui väljamakse summa ei ületa sissemakse summat. Veerus 7 arvutatud summa kantakse plussmärgiga järgmise rea veergu 3. Maksustamisperioodi viimase tehingu korral kantakse veerus 7 arvutatud summa plussmärgiga järgmise maksustamisperioodi tabeli 6.5 esimese rea veergu 3.

Real „Kokku” veerus 6 näidatakse maksustamisperioodil arvutatud maksustatav summa.

71. **Tabelis 7** näidatakse muu Eestis saadud maksustatav tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud.

72. **Tabelis 7.1** näidatakse:

- 1) palgatulu;
- 2) litsentsitasu;
- 3) intress;
- 4) muu tulu.

73. Siin näidatakse täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1¹), mis tuleneb kogumispensionide seaduse § 63 alla mittekuuluva kindlustuskaitse eest arvestatud tasu mahaarvamisest.

74. Tabelis 7.1 ei näidata kasu vara võõrandamisest ega ettevõtlustulu. Kui väljamakse tegija (tuluallika) andmeid ei ole teada, tuleb märkida ainult tulu summa.

75. **Tabelis 7.2** näidatakse osaniku või liikme tulu Eesti juriidilise isiku staatust mitteomavas isikute ühenduses või varakogumis (tulumaksuseaduse § 18 lõige 4), sealhulgas seltsingus. Tulumaksuga maksustatakse eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osaluse või hääleõigusega. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust. Tabelis 7.2 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse kasuna vara võõrandamisest (tabel 6.1) või intressina (tabel 5.1).

76. **Tabelis 7.3** näidatakse üüri- või renditasu või tasu asja piiratud asjaõigusega koormamise eest, kui sellelt ei ole tulumaksu kinni peetud. Kui selline tasu on füüsilise isiku ettevõtlustulu, deklareeritakse see vormil E. Kui väljamakse tegija andmed (veerud 1–3) puuduvad (või on teadmata), deklareeritakse ainult tulu liik ja summa (veerud 4 ja 5).

Välismaal saadud tulu

77. **Tabelis 8** näidatakse välisriigis saadud, Eestis maksustatav tulu.

Kui residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil tulu välisriigis ning see tulu oli välisriigis maksustatav, võib ta tulu topeltmaksustamise vältimiseks valida kas krediidimeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 45) või vabastusmeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 13 lg 4, § 18 lg 1¹) kasutamise. Maksumaksja ei saa valida krediidimeetodit sellise välistulu suhtes, millele tulenevalt välislepingust Eestis maksustamisõigus puudub. Välisriigis saadud tulu deklareeritakse tabelis 8.1–8.8

olenevalt tululiigist ja sellele tulule rakendatavast topeltmaksustamise vältimise meetodist. Mahaarvamiste tegemisel juhindutakse tulumaksuseaduse § 28² lõikes 2 ja 3 sätestatust.

Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse välismaal saadud tulu tabelis 8.1–8.7. Krediidimeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatud tingimusi.

Vabastusmeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4, § 18 lõikes 1¹ sätestatud tingimusi ning vabastusmeetodi kasutamisel deklareeritakse välismaal saadud tulu tabelis 8.8. Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mis tulumaksuseaduse alusel on maksustatav, kuid välislepingust tulenevalt kuulub maksustamise õigus välisriigile.

Muu lepinguriigi resident, kes on saanud maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis, täidab väljaspool Eestit saadud tulude kohta ainult tabeli 8.9. Sama kehtib muu lepinguriigi residentile, kes on saanud alla 75% oma maksustatavast tulust Eestis tulumaksuseaduse § 31¹ lõikes 3 sätestatud tingimustel.

78. Välismaal saadud tulu, tulust lubatud mahaarvamised ning makstud või kinnipeetud tulumaks näidatakse eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega, välja arvatud tabel 8.2, kus väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu ja kahju näidatakse eurodes sendi täpsusega

79. Maksustamisperioodil välisriigis saadud tulu kuulub füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ning Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust arvatakse maha nimetatud tulult välisriigis tasutud või kinnipeetud tulumaks. Kui välisriigis saadud tulult tasutakse välisriigis tulumaks tulu saamisest erineval maksustamisperioodil, võetakse see Eestis arvesse maksustamisperioodil, millal välisriigis maksustatud tulu laekus. Kui tulumaksu kinnipidamise kuupäev ei ole teada, võib märkida tulumaksu kinnipidamise kuupäevaks tulu saamise kuupäeva. Eestis mittemaksustatavalt tulult välisriigis tasutud tulumaksu arvesse ei võeta.

80. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse järgi arvatud tulumaks on suurem välisriigis tasutud tulumaksust, on maksumaksja kohustatud Eestis tulumaksuna tasuma välisriigi tulumaksu ja Eesti tulumaksu vahe.

81. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse alusel arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, samuti juhul, kui maksumaksja tuludeklaratsiooni järgi kõikidest allikatest saadud tulult arvatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, välisriigis enamakstud tulumaksu Eestis ei hüvitata.

82. Igas välisriigis saadud tulu kohta arvutatakse tulumaks eraldi.

83. Saadud tulult maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks näidatakse välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi alusel. Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik.

84. **Tabelis 8.1** näidatakse välismaal saadud tulu, kui see on üks alljärgnevatest:

- 1) töötamise eest saadud tulu, sealhulgas palk ja muu tasu, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu ning erisoodustus, kui ei ole täidetud tulumaksuseaduse § 13 lõike 4 nõuded;
- 2) välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividend või muu kasumieraldis, kui ei ole täidetud tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹ nõuded.

Kui alapunktides 1 ja 2 osundatud nõuded on täidetud, siis välisriigist saadud palga- ja dividenditulu ning erisoodustust Eestis ei maksustata, kuid deklareeritakse tabelis 8.8;

- 3) üüri- või renditasu;
- 4) litsentsitasu;
- 5) kunstniku või sportlase tasu;

6) laenult, väärtpaperilt, liisingult, hoiuselt kui ka muult võlakohustuselt saadud intress. Maksustamisele ja deklareerimisele ei kuulu lepinguriigi residendist krediidasutuse või krediidasutuse lepinguriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel hoiuselt saadud intress (tulumaksuseaduse § 17).

Tabelis 8.1 näidatakse järgmistest riikidest ja territooriumidelt saadud intress ning nende seaduse alusel sellelt tasutud tulumaks:

- 1) Andorra, Liechtenstein (välja arvatud punkti 84 alapunkti 6 lõigu 1 teises lauses nimetatud juhul), Monaco, San Marino ja Šveits;
- 2) Jersey ning Turksi ja Caicose saarte asumaa;
- 3) Curacao ja Sint Maarten.

Eelnimetatud riikidest ja territooriumidelt saadud intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud, deklareeritakse ka tabelis 8.10;

- 7) pension. Lepinguriigi seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi kohustusliku kogumispensioni ning sotsiaalkindlustuslepingu alusel saadud pensioni andmed märkida eraldi real;
- 8) kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärija ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isiku saadud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹);
- 9) stipendium;
- 10) erisoodustus;
- 11) kultuuri-, spordi- ja teadusalane preemia;
- 12) toetus ja abiraha;
- 13) hasartmänguvõit;
- 14) töövõimetuse hüvitis;
- 15) muu tulu (mida ei deklareerita tabelites 8.2–8.7).

85. **Tabelis 8.2** näidatakse välismaal võõrandatud väärtpaperite (aktsia, osa, osak, võlakiri, obligatsioon, optioon, futuur, forward jmt) soetamismaksumus, müügihind või väärtpaperite vahetuse puhul vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud.

86. Välisvaluutas tehtud kulu, väärtpaperite müügi-/turuhind ning makstud ja kinnipeetud tulumaks tuleb arvutada ümber eurodeks kulu tegemise, tulu saamise või tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel (tulumaksuseaduse § 36 lõige 5).

87. Tabeli 8.2 täitmisel tuleb arvestada tabelite 6 ja 6.1 märkuseid. Veerus 5 näidatakse riik, kus maksumaksja tulu teenis.

88. **Tabelis 8.3** näidatakse sellise välismaal võõrandatud vara (muu vara) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse puhul turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu näitamisele tabelites 8.2 ja 8.4. Tabeli 8.3 täitmisel tuleb arvestada tabelite 6 ja 6.3 märkuseid.

89. **Tabelis 8.4** näidatakse välismaa äriühingu osakapitali või sissemaksete vähendamisel ja aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel saadud väljamakse, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud. Tabeli 8.4 veerus 5 näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

90. Tabelis 8.4 näidatakse ka välismaa juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotis, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud) ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3). Tabeli 8.4 täitmisel arvestatakse tabelite 6 ja 6.4 märkuseid.

91. **Tabelis 8.5** näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel välisriigis saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaks juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summat ei maksustata juhul, kui see on saadud pärast 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest ja kindlustusleping on sõlmitud enne 2010. aasta 1. augustit (tulumaksuseaduse § 20 lõige 3).

92. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel väljamakstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitist ei loeta maksustatavaks tuluks ning seda ei deklareerita.

93. Tabel 8.5 täidetakse ühe investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta. Kui maksumaksja deklareerib mitme lepingu alusel saadud tulu, tuleb iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täita eraldi tabeli 8.5 lisaleht.

94. **Tabelis 8.6** näidatakse välisriigi kindlustusseltsist saadud kindlustuspension ning välisriigi pensionifondist saadud väljamakse ning tasutud või kinnipeetud tulumaks. Siin näidatakse väljamakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule, samuti väljamakse vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule või tema pärijale (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1).

95. Eestis maksustatakse 10% tulumaksu määraga kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, saadud kindlustushüvitis. Nimetatud määraga maksustatakse ka kogumispensionide seaduses sätestatuga samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist osakuomaniku saadud väljamakse (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2 ja 3). Eeltoodud kohaldatakse ka väljamaksetele, mida teeb kindlustusandja, kellele on väljastatud tegevusluba mõnes muus riigis, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) kindlustusandjal on õigus sõlmida Eestis täiendava kogumispensioni kindlustuslepinguid kas piiriüleselt või filiaali kaudu;
- 2) Eesti ja kindlustusandjale tegevusloa väljastanud riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära ja § 21 lõikes 4 sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks vajalikku teavet.

Samuti kohaldatakse eelnevat ka mõnes muus riigis samaväärsetel alustel tegutseva vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule tehtavatele väljamaksetele, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) pensionifondi osakuid on õigus Eestis piiriüleselt pakkuda;
- 2) Eesti ja pensionifondi tegevuskoha riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära kohaldamiseks vajalikku teavet.

96. Tabeli 8.6 veerus 5 märgitakse tulu saamise maksustamisperioodil Eestis rakendatav maksumäär tulumaksuseaduse § 4 lõike 1 alusel või 10% (tulumaksuseaduse § 4 lõige 2).

97. **Tabelis 8.7** näidatakse osaniku või liikme tulu ning tasutud või kinnipeetud tulumaks juriidilise isiku staatust mitteomavas välismaises isikute ühenduses või varakogumis tulumaksuseaduse § 18 lõike 4 kohaselt.

Tulumaksuga maksustatakse nimetatud ühenduse või varakogumi tulu osa proportsionaalselt maksumaksja osaluse või hääleõigusega. Arvesse võetakse ka maksumaksja proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

98. **Tabelis 8.8** näidatakse Eestis mittemaksustatav välisriigis töötamise eest saadud tulu järgmistest tuluallikatest:

- 1) töötamise eest saadud tulu, sealhulgas palk ja muu tasu. Siin deklareeritakse välismaa institutsioonilt, sealhulgas Euroopa Liidu institutsioonilt saadud palgatulu.
- 2) töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu;

- 3) juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu;
- 4) saadud erisoodustused.

99. Eelnimetatud tulu ei maksustata Eestis tulumaksuga, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) residendist füüsiline isik on viibinud töötamise eesmärgil välisriigis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul;
- 2) välisriigis on eelnimetatud tulu olnud isiku maksustatav tulu ning see on dokumentaalselt tõendatud ja tõendil on näidatud tulumaksu summa (ka juhul, kui summa on null).

100. Tabelis 8.8 deklareeritud andmeid ei võeta arvesse maksustatava tulu ja mahaarvamiste summalise piirangu arvutamisel.

101. Tabelis 8.8 deklareeritakse välisriigi juriidiliselt isikult rahalises ja mitterahalises vormis saadud dividend tingimusel, et dividendi maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud. Sellist dividendi ei maksustata ning sellelt dividendilt välisriigis kinnipeetud tulumaksu Eestis muult tulult tasumisele kuuluva maksu vähendamiseks arvesse ei võeta. Tulumaksu tasumine või kinnipidamine peab olema dokumentaalselt tõendatud.

102. Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata, kaasa arvatud tulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit.

103. **Tabeli 8.9** täidab muu lepinguriigi resident, kes esitab residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamiste rakendamiseks. Siin näidatakse andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta. Mahaarvamisi saab arvesse võtta isik, kes sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis või ta sai alla 75% tuludest Eestis, ja ta esitab tulu teenimise riigi maksuhalduri kinnituse, et ta pole seal mahaarvamisi kasutanud (tulumaksuseaduse § 31¹ lõiked 2 ja 3). Tulu tõendamiseks esitab maksumaksja Maksu- ja Tolliametile oma residendiriigi maksuhalduri tõendi. Kui tõendil ei ole näidatud maksumaksja kogu maksustatav tulu, esitatakse ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend (tulumaksuseaduse § 31¹ lõige 4). Maksustatavaks tuluks loetakse tulu enne mahaarvamiste tegemist, mis on maksustatav riigis, kus tulu saadi või mis on maksustatav isiku residendiriigis.

104. **Tabelis 8.10** näidatakse intress, millelt tulenevalt EL Nõukogu direktiivist hoiuste intresside maksustamise kohta või selle direktiivi alusel Eesti või Euroopa Ühenduse sõlmitud lepingust on tulumaks kinni peetud. Eelnimetatud lepingud, mille alusel on lubatud maksu kinnipidamine, on sõlmitud:

- 1) Andorra, Liechtensteini, Monaco, San Marino ja Šveitsiga;
- 2) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi järgmiste assotsieerunud või sõltlasterritooriumidega: Jersey ning Turksi ja Caicose saarte asumaa;
- 3) Madalmaade Kuningriigi ülemere-territooriumidega: Curacao ja Sint Maarten.

105. Tabelis märgitakse ka tulumaksu kinnipidamise kuupäev. Kui kuupäeva ei märgita, arvutab Maksu- ja Tolliamet kinnipeetud tulumaksu summa ümber eurodeks maksustamisperioodi 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel.

106. Kui intressi tulenevalt tulumaksuseaduse § 17 lõikest 2 Eestis ei maksustata, võib välisriigis kinnipeetud tulumaksu arvata maha Eestis sama maksustamisperioodi tulult tasutavast tulumaksust. Eestis sama maksustamisperioodi tulult tasumisele kuuluvast tulumaksust mahaarvamata tulumaksu osa tagastatakse deklaratsiooni alusel. Iga väljamakse tegija kinnipeetud maksu kohta täidetakse eraldi rida.

107. Mahaarvamata tulumaksu osa tagastatakse tulumaksuseaduse § 46 lõikes 6 sätestatud tähtpäevaks.

Mahaarvamised

108. Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi Eestis maksustatavast tulust teha tulumaksuseaduse §-des 23–28¹ sätestatud mahaarvamisi, arvestades § 28² lõikeid 2 ja 3. Maksumaksja märgib maksustamisperioodil tehtavad mahaarvamised tuludeklaratsiooni III osas.

109. Kui residendist füüsiline isik sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust välisriigis ning osa välismaal saadud tulust on Eestis tulumaksust vabastatud, võib ta teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema kogutulus. Paragrahvi 28² lõikest 2 tulenev proportsioon rakendub ka lõikes 1 sätestatud piirangule. Piirangut ei kohaldata tulumaksuseaduse § 28¹ lõikes 2 sätestatud töötuskindlustuse seaduse alusel kinni peetud töötuskindlustusmaksele. Maksustatava tuluna käsitatakse sellist tulu enne mahaarvamiste tegemist, mis on maksustatav Eestis või riigis, kus tulu saadi.

Eelnimetatud isik võib oma kogutulu suhtes valida ka krediidimeetodi (vastava märke saab isik teha tabelis 9). Sellisel juhul tulumaksuseaduse § 28² lõikes 2 sätestatud piirangut ei rakendata.

110. Isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi jooksul, võib teha tulumaksuseaduse §-s 23 (maksuvaba tulu), §-s 23¹ (täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral), §-s 23² (täiendav maksuvaba tulu pensioni korral), §-s 23³ (täiendav maksuvaba tulu tööõnnetus- või kutsehaigusehüvitise korral) sätestatud mahaarvamisi ning §-s 28² sätestatud summalist mahaarvamiste piirangut arvestatakse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

111. Punktides 109 ja 110 sätestatud piirangud kohalduvad samaaegselt.

112. Abikaasad, kes esitavad ühise tuludeklaratsiooni, kusjuures üks abikaasa teenis vähemalt 75% oma aasta maksustatavast tulust välisriigis, jagavad tulumaksuseaduse paragrahvi 23¹ lõikes 1 nimetatud maksuvaba tulu (täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral) enne § 28² lõikes 2 nimetatud proportsiooni arvutamist abikaasade vahel võrdselt ning arvutavad proportsiooni poolest täiendavast maksuvabast tulust.

113. Lepinguriigi residendist füüsiline isik, kes sai maksustamisperioodil vähemalt 75% oma maksustatavast tulust Eestis või kui ta sai alla 75% tuludest Eestis, ja ta esitab tulu teenimise riigi maksuhalduri kinnituse, et ta pole seal mahaarvamisi teinud (tulumaksuseaduse § 31¹ lõiked 2 ja 3), võib teha 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi oma Eestis maksustatavast tulust proportsionaalselt selle osakaaluga tema maksustamisperioodi maksustatavas tulus.

Eesti tulu osakaalu leidmisel võetakse arvesse isiku väljaspool Eestit saadud maksustatav tulu enne mahaarvamiste tegemist (brutosumma) riigis, kus tulu saadi või isiku residendiriigis. Tuluosa arvestuse tõendamiseks mahaarvamiste taotlemiseks esitab maksumaksja residendiriigi maksuhalduri tõendi. Kui tõendil ei ole näidatud maksumaksja kogu maksustatav tulu, esitatakse ka tulu saamise riigi maksuhalduri tõend.

114. Maksu- ja Tolliamet arvutab tulumaksuseaduse § 46 lõike 1 alusel tasutava maksusumma, võttes arvesse tulust tehtavaid mahaarvamisi tulumaksuseaduses sätestatud piirmäärade ulatuses. Maksukohustuse arvutamisel võtab Maksu- ja Tolliamet arvesse järgmised mahaarvamised:

- 1) residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi maksuvaba tulu (tulumaksuseaduse § 23);
- 2) lepinguriigi (sealhulgas Eesti) seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi õigusaktides sätestatud kohustusliku kogumispensionide või tulenevalt sotsiaalkindlustuslepingust saadud pensioni korral täiendav maksuvaba tulu pensionide summa ulatuses, kuid mitte üle tulumaksuseaduse §-s 23² sätestatud piirmäära;
- 3) tööõnnetus- või kutsehaigusehüvitise korral täiendav maksuvaba tulu nimetatud hüvitise ulatuses, kuid mitte üle tulumaksuseaduse §-s 23³ sätestatud piirmäära;
- 4) III samba sissemakse maksuvaba osa (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2).

115. Tulumaksu arvutamisel arvestab Maksu- ja Tolliamet tulust tehtava mahaarvamisenäna töötuskindlustuse seaduse alusel kinni peetud töötuskindlustusmakse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 2) ja kogumispensionide seaduse alusel kinni peetud kohustusliku kogumispensionide makse (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 1). Nimetatud maksed näidatakse tuludeklaratsioonis.

116. Tulumaksu arvutamisel ei võeta tasutud eluasemelaenu intressi, koolituskulu, kingitusi ja annetusi arvesse rohkem kui tulumaksuseaduse § 28² lõikes 1 sätestatud summas maksumaksja kohta, samuti mitte rohkem kui 50% ulatuses maksumaksja maksustamisperioodi maksustatavast tulust, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised, arvestades § 28² lõikeid 2 ja 3. Tulu hulka, millest tehtavate mahaarvamiste piirmäärad arvutatakse, ei arvata tulusid, mida tulumaksuseaduse alusel ei loeta füüsilise isiku maksustatavaks tuluks, samuti välisriigis saadud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4 ja § 18 lõike 1¹ alusel või tulenevalt välislepingust ei maksustata.

117. **Tabelis 9.1** näidatakse andmed täiendava maksuvaba tulu arvutamiseks. Täiendavat maksuvaba tulu saab kasutada lapse üks residendist vanem, eestkostja või muu last ülalpidav isik perekonnaseaduse tähenduses, kes peab üleval kahte või enamat alaealist last. Kui lapsel ei ole isikukoodi, märgitakse veergu 1 lapse sünniaeg.

118. Vaidluse korral loetakse last ülalpidavaks isikuks isikut, kellele makstakse riiklike peretoetuste seaduse §-s 5 sätestatud lapsetoetust.

119. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse alates lapse sündimise, eestkostja määramise või ülalpidamiskohustuse tekkimise aastast kuni lapse 17 aastaseks saamise aastani (kaasa arvatud) (tulumaksuseaduse § 23¹).

120. Täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse lapse kohta osas, mille võrra lapse maksustatav tulu on väiksem maksustamisperioodi maksuvabast tulust. Kui lapsel maksustatav tulu puudus, on last ülalpidaval isikul õigus kasutada mahaarvamist kogu maksuvaba tulu ulatuses.

121. **Tabelis 9.2** näidatakse endale eluasemeks elamu või korteri soetamiseks, samuti elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamiseks võetud laenu või liisingu intress, mis on maksustamisperioodil tasutud lepinguriigi (sealhulgas Eesti) residendist krediidasutusele või sellise äriühinguga samasse kontserni kuuluvale finantseerimisasutusele, samuti mitteresidendist krediidasutuse lepinguriigis registreeritud filiaalile. Ühel ajal võib maha arvata ühe elamu või korteri soetamise laenu või liisingu intressi. Ühe elamu või korteri soetamiseks võetud laenude arv ei ole piiratud.

122. Soetamiseks loetakse ka ehitise püstitamist, laiendamist ja rekonstrueerimist ehitusseaduse tähenduses, samuti ehitise tehnosüsteemide asendamist ja muutmist ning ehitise ruumijaotuse muutmist ja ehitise tehnoloogilise ümberseadistamisega seotud ehitus- ja paigaldustöid ehitusloa või ehitusprojekti alusel.

123. Tabeli 9.2 ridadel 1 ja 2 näidatakse eluaseme omaniku andmed. Liisingulepingu puhul märgitakse isiku nimi, kes saab eluaseme omanikuks liisingulepingu lõppemisel.

124. Rida 3 täidetakse enne 2005. aasta 1. jaanuari sõlmitud lepingu korral, kui eluaseme omanikuks ei ole maksumaksja, vaid tema abikaasa, vanem või laps.

125. Ridadel 4–7 näidatakse selle krediidi- või finantseerimisasutuse andmed, kust laen või liising on võetud.

Ridadel 8 ja 9 nimetatakse laenu või liisingu võtmise eesmärk: eluaseme ostmise, ehitamine, rekonstrueerimine, eluaseme ehitamise eesmärgil maatüki ostmise ning maatüki asukoht.

126. Kui eluasemelaenu või liisingu summat on lisaks tulumaksuseaduse §-s 25 nimetatud sihtotstarbele (eluaseme ostmise, ehitamine, rekonstrueerimine või elamu ehitamise eesmärgil maatüki soetamine) kasutatud ka muul eesmärgil, siis laenuintressi summa näidatakse vastavalt laenu sihtotstarbelisele kasutamisele. Real 11 näidatakse laenu sihtotstarbelise kasutuse protsent. Real 12 näitab maksumaksja maksustamisperioodil tasutud eluasemelaenu või liisingu intressi kogusumma. Real 13 näidatakse laenu sihtotstarbelisele kasutamisele vastav intressi summa.

127. Kuni kolmeaastast last üksi kasvatav ema või isa, kes on maksustamisperioodil kasutanud lapsehoolduspuhkust ning kes maksustamisperioodil tasus eluasemelaenu või -liisingu intressi, võib tulumaksuseaduse § 25 lõike 4 alusel eelnimetatud intressi täies ulatuses või osaliselt maha arvata nii käesoleva kui ka järgnevate maksustamisperioodide tulust. Tabeli 9.2 real 14 näidatakse eelmistel maksustamisperioodidel tasutud ja tulust maha arvamata jäänud ning samuti maksustamisperioodil tasutud intress. Mahaarvamisel ei rakendata tulumaksuseaduse §-s 28² lõikes 1 sätestatud piirangut.

128. Krediidiasutusega samasse kontserni kuuluvalt finantseerimisasutuselt (krediidiasutuste seaduse § 5 mõistes) elamu või korteri laenuga või liisinguga soetamist käsitatakse samadel tingimustel eluasemelaenu või -liisinguga. Krediidiasutusega samasse kontserni mittekuuluvale finantseerimisasutusele tasutud intressi võib tulust maha arvata ning tabelis 9.2 näidata vaid juhul, kui intressi saaja on Eesti residendist finantseerimisasutus ning eluasemelaenu või liisingu leping on sõlmitud enne 2004. aasta 1. maid.

129. **Tabelis 9.3** näidatakse riigi-, valla- või linna haridusasutuses, avalik-õiguslikus ülikoolis, antud õppekava osas koolitusluba omavas või Eesti Hariduse Infosüsteemis registreeritud või akrediteeritud erakoolis või välisriigis asuvas eelloetletutega samaväärses õppeasutuses, samuti nende õppeasutuste korraldatavatel tasulistel kursustel õppimise eest samal maksustamisperioodil tasutud, dokumentaalselt tõendatud koolituskulu.

130. Maksumaksjal on õigus tabelis 9.3 näidata tema poolt maksustamisperioodil tasutud enda ja oma alla 26 aasta vanuse alaneja sugulase, õe või venna koolituskulu. Kui eelnimetatud koolituskulu puudub, võib maksumaksja maha arvata tema poolt ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alalise elaniku eest maksustamisperioodil tasutud koolituskulu.

Iga õppeasutuse kohta täidetakse eraldi rida, kusjuures ühele õppeasutusele tasutud koolituskulu näidatakse ühe summana.

131. Maksustatavast tulust ei arvata maha koolituskulusid, mida isik on teinud mittemaksustatava stipendiumi arvel.

132. **Tabelis 9.4** näidatakse dokumentaalselt tõendatud kingitus ja annetus, mis maksustamisperioodil on tehtud tulumaksuseaduse § 11 lõikes 1 nimetatud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud või § 11 lõikes 10 nimetatud ühingule.

133. Maksustamisperioodil on lubatud teha eelnimetatud mahaarvamisi mitte rohkem kui 5% maksumaksja maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse §-des 23–26 lubatud mahaarvamised (tulumaksuseaduse § 27 lõige 3).

134. Tasuta või turuhinnast madalama hinnaga osutatud teenust ei käsitata kingituse või annetusena ning selle maksumust tulust maha ei arvata (tulumaksuseaduse § 27 lõige 4).

135. **Tabelis 9.5** näidatakse kogumispensionide seaduse § 63 tingimustele vastava ja sellega samaväärses täiendava kogumispensionini kindlustuslepingu alusel kindlustusandjale, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, või muus riigis tegutsevale kindlustusandjale (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmaks osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina. Samuti näidatakse siin kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtliku pensionifondi ja samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi või muus riigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi (kui on täidetud tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1² nimetatud tingimused) osakute soetamiseks makstud summa.

136. Kui täiendava kogumispensionini kindlustusleping on sõlmitud enne 2002. aasta 1. maid, siis võib tabelis 9.5 täiendavalt eelnimetatule näidata kindlustusmaks osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine surmajuhtumi hüvitisena (tulumaksuseaduse § 61 lõige 14).

137. Kui maksumaksja vahetab varem soetatud vabatahtliku pensionifondi osaku mõne teise vabatahtliku pensionifondi osaku vastu, siis tagasivõetava osaku eest soetatud osaku maksumust maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.5 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

138. Kui maksumaksja sõlmib kindlustusandjaga täiendava kogumispensioni saamiseks uue kindlustuslepingu, siis ülesõeldud lepingu tagastusväärtust uue lepingu kindlustusmaksena või sissemaksena vabatahtliku pensionifondi maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.5 ei näidata (tulumaksuseaduse § 28 lõige 1).

139. Maksustamisperioodil võib tulust maha arvata täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel maksustamisperioodil tasutud kindlustusmaksed ning vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summasid kuni 15% maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse 6. peatükis lubatud mahaarvamised, kuid mitte enam kui 6 000 eurot (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2). Kui III samba sissemakseid on maksumaksja eest teinud ka tööandja, vähendatakse eelmises lauses nimetatud piirmäära (15%) alusel arvutatud summat või piirmäära summat (6 000 eurot) tööandja tasutud tulumaksuga maksustamata summade võrra.

Tabeli 9.5 veerus 6 näidatakse maksustamisperioodil tasutud kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamiseks tasutud kogusumma. Veerus 7 näidatakse töötaja eest tööandja poolt tasutud III samba sissemaksete maksuvaba osa.

140. Kindlustuslepingu alusel täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud kindlustustehnilise eraldise negatiivse muutuse summa lisatakse maksumaksja tulule ning näidatakse tabelis 7.1.

141. **Tabelis 9.6** näidatakse maksumaksjalt maksustamisperioodil Eestis kinnipeetud töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2).

142. Tabelis 9.6 näitab füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulult Eestis tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed.

143. Iga väljamakse tegija (tööandja) kinnipeetud maksete kohta täidetakse eraldi rida.

144. **Tabelis 9.7** näidatakse maksumaksja maksustamisperioodil välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed, mille tasumine on kohustuslik tulenevalt välisriigi õigusaktist või välislepingust ning mille tasumise eesmärk on isikule pensioni-, ravi-, emadus-, töötus-, tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustuse tagamine (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 3).

145. Kui palgatulu või erisoodustust maksustatakse tulumaksuga välisriigis ning Eestis seda tulu ei maksustata, ei saa sellelt tulult makstud sotsiaalkindlustuse maksu ega makset maha arvata.